

Úrad priemyselného vlastníctva SR

Ing. Lukrécia Kyseliová

Patentová ochrana
Ochrana úžitkovým vzorom

Úrad priemyselného vlastníctva SR

Kontakt: Jána Švermu 43
974 04 Banská Bystrica
Tel.: 048/4300111
Fax: 048/4132563
http: //www.upv.sk
e-mail: urad@indprop.gov.sk

ÚPV SR - Pracovisko Bratislava

Kýčerského 1
811 05 Bratislava

tel.: 02/59583023, **fax:** 02/59583023

Úrad priemyselného vlastníctva SR

- ✓ je ústredný orgán štátnej správy so sídlom v Banskej Bystrici; pôsobí ako národný patentový, vzorový a známkový úrad,
- ✓ rozhoduje o poskytovaní práv na predmety tvorivej duševnej činnosti (*patenty, dodatkové ochranné osvedčenia, úžitkové vzory, topografie polovodičových výrobkov, dizajny*) a práv na označenie (*ochranné známky, označenia pôvodu a zemepisné označenia výrobkov*) v SR,
- ✓ vedie ústredný fond patentovej a známkovej dokumentácie v SR, sprístupňuje ho verejnosti a pôsobí ako špecializované centrum informácií,
- ✓ je gestorom 18 medzinárodných zmlúv na ochranu práv duševného vlastníctva a súvisiacich práv, ktorými je viazaná Slovenská republika,
- ✓ podporuje rozvoj technickej tvorivosti a ochranu jej výsledkov ako aj vzdelávanie a popularizáciu v oblasti duševného vlastníctva na Slovensku.

Patentová ochrana

- ✓ druh priemyselnoprávnej ochrany vynálezov
- ✓ právne vzťahy vznikajúce v súvislosti s vytvorením, právnou ochranou a uplatnením vynálezu, ktorý je predmetom patentovej prihlášky alebo patentu, upravuje zákon. č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení neskorších predpisov
- ✓ patenty na vynálezy udeľuje Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Čo možno chrániť patentom ?

Patenty sa udeľujú na vynálezy zo všetkých oblastí techniky, ktoré sú nové, sú výsledkom vynálezcovskej činnosti a sú priemyselne využiteľné.

Spôsobilosť na ochranu

za vynálezy sa nepovažujú najmä:

- a) objavy, vedecké teórie a matematické metódy,
- b) estetické výtvary,
- c) plány, pravidlá a spôsoby vykonávania duševnej činnosti, hier alebo obchodnej činnosti,
- d) programy počítačov,
- e) podávanie informácií

Spôsobilosť na ochranu

Z patentovateľnosti sú **vylúčené**:

- a) odrody rastlín a plemená zvierat,
- b) v podstate biologické spôsoby vytvárania rastlín alebo zvierat,
- c) chirurgické alebo terapeutické spôsoby liečenia ľudskeho tela alebo zvieracieho tela a diagnostické metódy a metódy prevencie chorôb využívané na ľudskom tele alebo zvieracom tele
- d) vynálezy, ktoré sa týkajú ľudskeho tela v rôznych štádiách vzniku či vývoja,
- e) vynálezy, ktorých obchodné využívanie by bolo v rozpore s verejným poriadkom alebo s dobrými mravmi (najmä spôsoby klonovania ľudských jedincov; spôsoby úpravy genetickej identity zárodočnej línie ľudských jedincov; využitie ľudskeho embrya na priemyselné alebo obchodné účely; spôsoby úpravy genetickej identity zvierat, ktoré zvieratám môžu spôsobiť utrpenie, pričom nemajú podstatný medicínsky úžitok pre ľudí alebo zvieratá, alebo pre zvieratá, ktoré sú výsledkom takýchto spôsobov).

Novosť vynálezu

- ✓ vynález sa považuje za nový, ak nie je súčasťou stavu techniky
- ✓ za stav techniky sa považuje všetko, čo bolo kdekoľvek pred dňom, od ktorého patrí prihlasovateľovi právo prednosti, sprístupnené verejnosti akýmkoľvek spôsobom
- ✓ za stav techniky sa považuje aj obsah patentových prihlášok a obsah prihlášok úžitkových vzorov podaných v Slovenskej republike a obsah medzinárodných prihlášok a európskych patentových prihlášok s určením pre Slovenskú republiku so skorším právom prednosti, ak budú v deň, od ktorého patrí prihlasovateľovi právo prednosti alebo po tomto dni zverejnené vo vestníku úradu (za zverejnenie medzinárodných prihlášok a európskych patentových prihlášok sa považuje ich zverejnenie vo Vestníku úradu) - **fiktívny stav techniky**

Ako vzniká právo prednosti (priorita)

Právo prednosti (priorita) prihlasovateľovi vzniká:

a) podaním prihlášky

alebo

b) podaním skoršej prihlášky, ak si takéto právo prednosti prihlasovateľ uplatní **podľa medzinárodného dohovoru** pri podaní prihlášky

Kedy si môže prihlasovateľ uplatniť právo prednosti vyplývajúce zo skôr podanej prihlášky?

Podľa Parížskeho dohovoru na ochranu priemyselného vlastníctva si prihlasovateľ môže pri podaní prihlášky uplatniť právo prednosti vyplývajúce zo skôr podanej prihlášky za predpokladu, že:

- a) skoršia prihláška bola podaná v štáte alebo vo vzťahu k štátu, ktorý je zmluvnou stranou Parížskeho dohovoru na ochranu priemyselného vlastníctva alebo ktorý je členom Svetovej obchodnej organizácie;
- b) prihlasovateľ prihlášky je prihlasovateľom alebo právnym nástupcom prihlasovateľa skoršej prihlášky;
- c) prihláška je podaná **v lehote 12 mesiacov odo dňa podania prvej prihlášky** so zhodným obsahom;
- d) prihláška sa týka toho istého vynálezu, ktorý bol vysvetlený v skoršej prihláške.

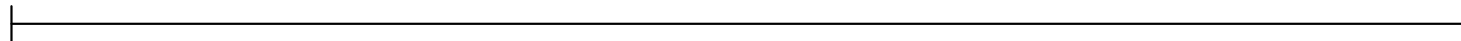

Právo prednosti

14.11.05 je v SR podaná prihláška A

10.10.06 je na zhodný predmet podaná v SR prihláška B, ktorá si uplatňuje právo prednosti z prihlášky podanej v Nemecku 10.10.2005

prihláška A

14.11.05

prihláška B

10.10.05

10.10.06

Vynálezcovská činnosť

Vynález sa považuje za **výsledok vynálezcovskej činnosti**, ak pre odborníka nevyplýva zrejším spôsobom zo stavu techniky.

Priemysel'ná využitelnosť

Vynález sa považuje za priemyselne využitelný, ak sa jeho predmet môže vyrábať alebo sa môže využívať v akomkoľvek odvetví, najmä v odvetví priemyslu a pôdohospodárstva.

Kto môže podať prihlášku?

Patentovú prihlášku môže podať:

- a) pôvodca, príp. spolupôvodcovia vynálezu,
- b) zamestnávateľ pôvodcu vynálezu, ak pôvodca vytvoril vynález v rámci plnenia úloh z pracovnoprávneho vzťahu, obdobného pracovného vzťahu alebo členského vzťahu alebo
- c) právni nástupcovia osôb uvedených v bodoch a) a b)

Čo musí obsahovať prihláška?

Patentová prihláška musí obsahovať:

- a) žiadosť o udelenie patentu,
- b) opis vynálezu, anotáciu, prípadne výkresy,
- c) aspoň jeden uplatnený patentový nárok, v ktorom je definovaný predmet, na ktorý sa požaduje ochrana,
- d) identifikačné údaje prihlasovateľa alebo prihlasovateľov,
- e) identifikačné údaje pôvodcu alebo spolupôvodcov vynálezu
a
- f) ak prihlasovateľom nie je pôvodca vynálezu, doklad o nadobudnutí práva na riešenie.

Konanie o prihláške

- ✓ podanie patentovej prihlášky,
- ✓ predbežný prieskum - zamietnutie prihlášky
 - zastavenie konania o prihláške
 - zverejnenie prihlášky (po uplynutí 18 mesiacov odo dňa práva prednosti)
- ✓ podanie žiadosti o vykonanie úplného prieskumu prihlášky (do 36 mesiacov od podania prihlášky)
- ✓ úplný prieskum prihlášky - zamietnutie prihlášky
 - zastavenie konania o prihláške
 - udelenie patentu na vynález

Platnosť patentu, práva majiteľa patentu

Patent platí 20 rokov od podania patentovej prihlášky,

majiteľ patentu má výlučné právo:

- ✓ využívať vynález,
- ✓ poskytnúť súhlas na využívanie vynálezu,
- ✓ previesť patent na inú osobu alebo
- ✓ zriadiť k patentu záložné právo,

Ochrana úžitkovým vzorom

- ✓ druh priemyselnoprávnej ochrany technických riešení
- ✓ ochrana úžitkového vzoru vzniká jeho zápisom do registra úžitkových vzorov
- ✓ podľa zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch v znení neskorších predpisov úžitkové vzory zapisuje do registra Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Čo možno chrániť úžitkovým vzorom?

Úžitkovými vzormi sa chránia **technické riešenia**, ktoré sú nové, presahujú rámec prostej odbornej schopnosti a sú priemyselne využiteľné.

Spôsobilosť na ochranu

Technickými riešeniami nie sú najmä:

- a) objavy, vedecké teórie a matematické metódy,
- b) iba vonkajšie úpravy výrobkov,
- c) plány, pravidlá a spôsoby vykonávania duševnej činnosti,
- d) programy počítačov,
- e) iba uvedenie informácie.

Výluky z ochrany

Úžitkovými vzormi **nemožno chrániť**:

- a) technické riešenia, ktoré sú v rozpore so všeobecnými záujmami, najmä so zásadami ľudskosti a verejnej morálky
- b) odrody rastlín, plemená zvierat a **biologické reprodukčné materiály**,
- c) spôsoby výroby alebo pracovné činnosti.

Novosť technického riešenia

- ✓ technické riešenie je nové, ak nie je súčasťou stavu techniky
- ✓ stavom techniky je všetko, čo bolo pred dňom, od ktorého patrí prihlasovateľovi úžitkového vzoru právo prednosti, zverejnené
- ✓ stavom techniky nie je také zverejnenie výsledkov práce prihlasovateľa alebo jeho právneho prechodcu, ku ktorému došlo v posledných šiestich mesiacoch pred podaním prihlášky úžitkového vzoru (inštitút tzv. ochranej lehoty)

Priemysel'ná využitel'nosť

Technické riešenie je priemyselne využitel'né, ak sa môže opakovane využívať v hospodárskej činnosti.

Čo musí obsahovať prihláška?

Prihláška úžitkového vzoru musí obsahovať:

- a) žiadosť o zápis do registra úžitkových vzorov;
- b) opis technického riešenia, prípadne výkresy;
- c) **nároky na ochranu**, v ktorých musí byť jasne a stručne vymedzený predmet, ktorý má byť chránený úžitkovým vzorom

V prihláške sa musí uviesť, kto je **pôvodcom úžitkového vzoru** (kto vlastnou tvorivou prácou vytvoril úžitkový vzor).

Konanie o prihláške

- ✓ podanie prihlášky úžitkového vzoru ,
- ✓ prieskum zápisnej spôsobilosti
 - zamietnutie prihlášky
 - zastavenie konania o prihláške
 - zápis úžitkového vzoru do registra

V rámci prieskumu zápisnej spôsobilosti úrad neskúma, či je predmet prihlášky nový a či presahuje rámec prostej odbornej schopnosti.

„Odbočenie“ z patentovej prihlášky na prihlášku úžitkového vzoru

Prihlasovateľ, ktorý pred podaním prihlášky úžitkového vzoru podal v Slovenskej republike patentovú prihlášku na **rovnaké technické riešenie**, môže pri podaní prihlášky úžitkového vzoru požadovať, aby bol prihláške úžitkového vzoru priznaný **dátumu podania**, prípadne aj **právo prednosti zo skôr podanej patentovej prihlášky**.

„Odbočená“ prihláška úžitkového vzoru musí byť podaná najneskôr do dvoch mesiacov od rozhodnutia o patentovej prihláške, najdlhšie však do desiatich rokov od jej podania.

Súbežná ochrana patentom a úžitkovým vzorom je možná.

„Odbočiť“ z prihlášky úžitkového vzoru na patentovú prihlášku sa nedá!

Platnosť úžitkového vzoru

- ✓ Úžitkový vzor platí štyri roky odo dňa podania prihlášky úžitkového vzoru, prípadne odo dňa podania patentovej prihlášky, z ktorej sa „odbočilo“ na prihlášku úžitkového vzoru.
- ✓ Dobu platnosti zápisu úžitkového vzoru úrad na žiadosť majiteľa úžitkového vzoru predĺži dvakrát, vždy o tri roky (doba platnosti úžitkového vzoru môže byť maximálne 10 rokov).

Práva majiteľa úžitkového vzoru

- ✓ Bez súhlasu majiteľa úžitkového vzoru nesmie nikto pri svojej hospodárskej činnosti vyrábať, uvádzať do obehu alebo upotrebiť technické riešenie chránené úžitkovým vzorom.
- ✓ Majiteľ úžitkového vzoru je oprávnený poskytnúť súhlas na využívanie technického riešenia chráneného úžitkovým vzorom iným osobám alebo na ne úžitkový vzor previesť.
- ✓ Práva vyplývajúce z patentu udeleného na základe patentovej prihlášky s neskorším právom prednosti sa nesmú v prípade stretu vykonávať bez súhlasu majiteľa úžitkového vzoru.

Kedy sa rozhodnúť pre patentovú ochranu a kedy pre ochranu úžitkovým vzorom?

- ✓ Čo má byť predmetom ochrany?
- ✓ Aká je vynálezcovská úroveň prihlasovaného riešenia?
- ✓ Kedy má byť vynález uvedený na trh?
- ✓ Aká je predpokladaná doba komerčného využívania vynálezu?
- ✓ Bolo riešenie zverejnené pred podaním prihlášky?

